

Persbericht

Stedelijk Museum

Amsterdam, 28 juli 2011

Stedelijk Museum presenteert: *Recollections – Op Losse Schroeven*

vanaf dinsdag 2 augustus 2011
Temporary Stedelijk 2, Stedelijk Museum, Amsterdam

De serie *Recollections* keert terug naar roemruchte exposities van het Stedelijk, die nog altijd aanleiding geven tot onderzoek en discussie. De tweede editie betreft *Op Losse Schroeven* uit 1969, de tentoonstelling van Wim Beeren die, ook internationaal, nog altijd als toonaangevend wordt gezien. *Recollections* geeft een beeld van deze bijzondere tentoonstelling uit het Stedelijk-verleden, aan de hand van uniek archief- en documentatiemateriaal en aankopen die het museum deed van kunstenaars als Joseph Beuys, Jan Dibbets, Richard Long, Bruce Nauman en Mario Merz. Daarnaast kunnen bezoekers met een smartphone door middel van een virtuele tour de historische tentoonstelling opnieuw beleven, in de museumvleugel waar destijds *Op Losse Schroeven* te zien was.

Op Losse Schroeven: Situaties en Cryptostructuren, zoals de volledige titel luidde, werd samengesteld door Wim Beeren, de toenmalige conservator (en latere directeur) van het Stedelijk Museum. Eind jaren '60 nam Beeren nieuwe tendensen in de kunst waar. Wat hem vooral interesseerde was de rol van nieuwe, onconventionele materialen als gas, licht en neon, en zijn onderzoek hiernaar was de basis voor *Op Losse Schroeven*. De tentoonstelling bracht vele nieuwe ontwikkelingen in de kunst samen: van land art tot arte povera en van conceptuele kunst tot post-minimal art. Ook de presentatie van het geheel was innovatief. Net als Harald Szeemann met zijn beroemde expositie *When Attitudes Become Form* (Kunsthalle Bern), die een week later opende, wilde Beeren het gebruik van nieuwe materialen in de kunst tonen. Daarnaast bood hij ruimte aan tijdelijke performances en conceptuele ingrepen buiten de muren van het museum. Kritiek op het museum en de kunst werd hierbij niet geschuwd.

In de tentoonstelling is archiefmateriaal te zien en werken van **Giovanni Anselmo, Joseph Beuys, Marinus Boezem, Wim Crouwel, Jan Dibbets, Ger van Elk, Douglas Huebler, Joseph Kosuth, Jannis Kounellis, Richard Long, Mario Merz, Robert Morris, Bruce Nauman, Dennis Oppenheim, Robert Ryman, Lawrence Weiner** en **Gilberto Zorio**.

Tentoonstellingsgeschiedenis meets collectiegeschiedenis

Het reflecteren op tentoonstellingsgeschiedenissen is actueel in het museale en kunsthistorische veld. Met de serie *Recollections* levert het Stedelijk Museum hieraan een bijdrage. Deze editie rond *Op Losse Schroeven* is mede tot stand gekomen naar aanleiding van de vorig jaar verschenen publicatie *Exhibiting the New Art: 'Op Losse Schroeven' and 'When Attitudes Become Form' 1969*, uitgegeven door Afterall Press. In de tentoonstelling wordt duidelijk dat *Op Losse Schroeven* voor het Stedelijk Museum vooral het startpunt was voor het verzamelen van een grote groep

Mario Merz, *Citta Irreale*, 1968,
collectie Stedelijk Museum

toonaangevende kunstenaars uit binnen- en buitenland. Zo werd het eerste werk van Bruce Nauman aangekocht (*My Name as Though it were written on the Surface of the Moon*) waarna nog velen zouden volgen, en datzelfde geldt voor kunstenaars als Richard Serra, Mario Merz, Giovanni Anselmo, en nog velen anderen. Kortom, deze editie van *Recollections* toont dat *Op Losse Schroeven* niet alleen interessant is vanwege de onorthodoxe poging die Beeren deed om de meest uiteenlopende kunst van zijn tijd op een vernieuwende wijze bijeen te brengen, maar tevens van cruciale betekenis is voor de roemruchte collectie van het Stedelijk.

Heruitvoering werk Robert Morris

Veel van de kunstwerken die deel uitmaakten van *Op Losse Schroeven* waren tijdelijk van aard of onderhevig aan verandering: van de ingrepen in het landschap van Heerlen door Robert Smithson tot het aansteken van een vuurpijl aan de rand van Amsterdam door Lawrence Weiner. Om dit tijdelijke karakter een plek te geven in *Recollections* is ervoor gekozen om het werk dat Robert Morris speciaal voor *Op Losse Schroeven* had gecreëerd opnieuw uit te voeren. Zijn werk *Amsterdam Project* (1969) bestaat uit een instructie waarin de medewerkers van het museum wordt verzocht om elke paar dagen brandbaar materiaal uit Amsterdam en omgeving binnen in het museum te plaatsen. De berg kolen, takken, gras, magnesium etc. vult langzaam één van de ruimtes, om op de laatste dag van de tentoonstelling buiten in brand te worden gestoken. Men kan het werk duiden als kritiek op de kunstwereld die teveel zou vasthouden aan het meesterschap van de kunstenaar en het primaat van het object. Die kritiek is nog altijd urgent. Zeker met dit paradoxale initiatief om op basis van de collectie een beeld te schetsen van een tentoonstelling uit het verleden. Een tentoonstelling die nota bene probeerde voorbij te gaan aan het traditionele object en de traditionele rol van het museum.

Virtuele reconstructietour door *Op Losse Schroeven*

Na afloop van een bezoek aan de *Recollections* tentoonstelling kunnen bezitters van een smartphone een virtuele tour volgen, waarmee zij *Op Losse Schroeven* kunnen herbeleven in de zalen waar deze tentoonstelling in 1969 plaatsvond. Want terwijl *Recollections* is gesitueerd in de linker benedenvleugel, vond *Op Losse Schroeven* plaats in de rechter benedenvleugel (waar nu de schilderkunst presentatie *Bellevue* te zien is), en op de trap, in het café, de omloop en in de directe omgeving van het museum. De Nederlandstalige, virtuele tour biedt een precieze reconstructie op basis van historische foto's en wordt begeleid door audio, ingesproken door hoofd collecties en onderzoek Margriet Schavemaker en conservator Bart Rutten. De tour kan vanaf 2 augustus geopend worden via <http://oplosseschroeven.stedelijk.nl> en via een QR-code op zaal.

Projectsponsor *Recollections*: Métamatic Research Initiative.

Noot voor de redactie:

Voor meer informatie: Press Office, Annematt Ruseler, 020 – 573 26 56, a.ruseler@stedelijk.nl, pressoffice@stedelijk.nl. Persmaterialen zijn ook beschikbaar via: www.stedelijk.nl.